

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Сюзюу

Республикада болумгъа эмда миллет проектлени толтурулуларына эс бурулгъанды

КЪМР-ни Башчысы **Казбек Кокков** кесини телеграм-каналында Россей Федерацияны Шимал-Кавказ федерал округда толур эркинлик келечиси **Юрий Чайканы** Къабарты-Малкъарга иш бла келгенини ошондон билдиргенди.

«Россей Федерацияны Шимал-Кавказ федерал округда толур эркинлик келечиси **Юрий Чайка** Нальчикге иш бла келгенди. **Юрий Яковлевич** бла башчыду республикада жамуат-политика болуму сюзгөнбиз, жанг миллет проектлени бардыруу соураула да энци кырагъанбыз. Быйыл миллет проекте жаны бла план-

ланы толтуруугъа 9 миллиард сом белгиленди, аладан 6,8 миллиард – федерал бюджетдеди.

Социал бөлүмнү мажмелерни жангыртуу магъаналы ызыл сакъланды.

Келлик чү жылгъа миллет проектлени бла башха-башха кырал программаланы чеклеринде 72 мектепни, 17 сабий садны, СПО-ну 6 объектти тынгылы ремонтлары, 8 сабий садны кыруулушу плангга салындыла. Сауук сакълануу 21 объектти, дагыда маданияты бла спортну 10 объектти кыруулушлары бла тынгылы жангыртылуулары болуукъу.

Сёзсюз, **Улуу Ата журт** урушда Хорламы 80-жылгъына хазырлануу бла аны белгилеу баш темаладан бириди. Полпреде байрам жылыуулары ошондон хапарлагъанма, алгъа энци аскер операцияны ветеранлары

Ачылыу

«Кюч бирликдеги» биринчи Шимал-Кавказ студент фестиваль асламламы бирикдиреги

Юрий Яковлевич Чайка Нальчикде Шёндююлю патиборьени айнытуу арасында да болгъанды, анда Россей Федерацияны Президентини толур эркинлик келечиси аппаратыны билегли бла Халк оюнулары бла спортну миллет тюрлюлерини

Ата журтну кыруулуучусуну жылна жораланып кыралганды. Аны ошондон КЪМР-ни Башчысы **Казбек Коккову** телеграм-каналында айткъанды.

Полпред бла бирге жылыуугъа Шимал Осетия-Алания Республиканы Башчысы **Сергей Менайло**,

«Кюч бирликдеги» деген биринчи Шимал-Кавказ студент фестивал ачылганды. Бу иш **Улуу Хорламы 80-жылгъына** эмда

Ата журтну кыруулуучусуну жылна жораланып кыралганды. Аны ошондон КЪМР-ни Башчысы **Казбек Коккову** телеграм-каналында айткъанды.

Полпред бла бирге жылыуугъа Шимал Осетия-Алания Республиканы Башчысы **Сергей Менайло**,

Баширов, дин келечиле да къа-тешкандыла.

Фестиваль округдан, Донецк эм Луганск халк республикадан, Запорожье эм Херсон областладан жюздөн артык жаш спортчудан бирикдиргенди, къа-тешканды билеуо саны уа 1,2 миң адамдан аслам болганды. Алгъа Россейни Правительство-суну Председателини орунбасары **Дмитрий Чернышенко** бла Россейни спорт министри **Михаил Дегтярёв** алгъашлау сөзлери жибергенди.

Турнири биринчи кюннөнде эришуле он дисциплинада баргъандыла: таш атуу, армреслинг, танкны тартуу, секиру дөөоборье, женил атлетика эстафета, гирокла, жип тартуу, бел баулада тутушу, садакъдан атыруу эмда багъангъа өрлеу.

Спорт фестивалыда «Хорламы Емюрлөк эси: 80 жыл озун» деген көрмөч болгъанды, халк усталаны ишлери экспозициясы кёргозюлгенди, аскер-патриот тийре да кыралганды.

Эришулеге къатышканлагъа сезонор **Юрий Яковлевич Чайка** фестивалны аты – «Кюч бирликдеги» – алай бош сайланып кылмагъанын айткъанды: «Жуукъ заманда биз кыралыбызгъа эм сыйлы байрамны – **Улуу Хорламы 80-жылгъына** – белгилеркибиз. Аны фронтда, тылда да кен миллетлени эм динлени адамлары келтиргенди, ол санда Шимал Кавказда жашагъанла да. Бирге кылкын болуп совиле. Бир борч ючюн – Ата журтну сакълары. Бю-гонюкде энци аскер операцияны чеклеринде бизни аскерчилерибиз да бир сатырда батырлача кеслери амаганлай сөрмөшкенди. Ол бирликдеги Россейни баш кюч!»

«Кюч бирликдеги» деген биринчи Шимал-Кавказ студент фести-вал ачылганды. Бу иш **Улуу Хорламы 80-жылгъына** эмда

Ата журтну кыруулуучусуну жылна жораланып кыралганды. Аны ошондон КЪМР-ни Башчысы **Казбек Коккову** телеграм-каналында айткъанды.

Полпред бла бирге жылыуугъа Шимал Осетия-Алания Республиканы Башчысы **Сергей Менайло**,

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны кенгешчиси ошондон

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

1. ШОГЕНЦУКОВ Мурат Лиувновичи Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны кенгешчиси кыллуугъна салыргъу.

2. Бу Указ анга къол салынган кюнден башлап кюч-чине киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **К. КОКОВ**

Нальчик шахар, 2025 жылны 28 апрели, №47-УГ

Къабарты-Малкъар Республиканы курортта эмда туризм министрини ошондон

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысыны УКАЗЫ

1. Къабарты-Малкъар Республиканы Конституциясыны 81-чи статьясыны «г» пунктуна тиийишлеледи **БИФОВ Аскер Анатолийевичи** Къабарты-Малкъар Республиканы курортта эмда туризм министрине салыргъу.

2. Бу Указ анга къол салынган кюнден башлап кюч-чине киреди.

Къабарты-Малкъар Республиканы Башчысы **К. КОКОВ**

Нальчик шахар, 2025 жылны 28 апрели, №48-УГ

Сый берилу

Казбек Кокков терк медицина болушлукъ тапдыргъан бёлүмге ишлегенлени алгъышлагъанды

«Катастрофаланы медицинасыны Къабарты-Малкъар арасында эмда терк медицина болушлукъ берген бёлүмнөнде ишлегенлени, ветеранлар да профессионал байрамлары бла жоремиден къызы алгъышлайма!

Сизге хурметим уллуду. Къыйынлыкъга тюшген-леге, жашауларына кыркыуулу, бир такъыйканы да созарга жарамагъан кезиледе адамлагъа бек алгъа сиз калгъис болушлукъгъа. Медицина болушлукъ терк да, тоз да берилгенин хайырцанд келгени жашаулары, сауукларында да сакъларгъа къолдан келеди.

Къыйын, жуаплы да ишигизде уллу тэзюмлю-люк, кюч-къыруу, кесин амануулу, бек кыркыуулу кезиледе терк окуучу керекли амал таба билеу да кереклиди. Ол шынала барысы да сизде бардыла. Дагыда терк медицина болушлукъ берген службада ишлегенлени энци чыныгыуулары, батырлыклары, жан ауртту биллиулерин, бийик жуулушлуклары, халаллыклары бла да айыр-малдыла. Алдай шыналар, адамиланы кутка-руу, алгъа эс тапдыруу дегенча огурулу борчу тамамлар он жокъду.

Къабарты-Малкъарда терк медицина болушлукъ берген бёлүмде ишлеген коронавирус инфекция кенг жайылган кезиледе анга кыажу коршеди ал сатырда болгъанды, бюгонюкде да ала сауук сакълануу бек къыйын жерлериндеди – Херсон областны республика шешлик этген районларында коллегаларына болушадыла.

Хурметли врачларыбызгъа, фельдшерлерибизге, медсестралгъа, диспетчерлгъа, санитарлагъа, водителгъа – терк медицина болушлукъ берген службада ишлегенлени барысына огурулу ишлери кеслери аймай байгъаргъанлары, бюонларына ал-гъан борчларына кертчилей къалгъанлары кючюн мактау салабыз.

Барынызгъа да кийик сауукгъа, ыракталык тежеме. Ишигизден къуаныгъыз, къызыксыз де-журстволарыбыз, сизге баш ургъан сауусуларыбыз да не кыдар кеп болсунла!» – деп жазганды КЪМР-ни Башчысы кесини телеграм-каналында.

Чарих

Россейни кубогу ючюн эришедиле

Бу кюнде «**Къызыл Гедук**» деген чарихле бардыр-гъан спорт комплексида Россейни кубогу ючюн эришуле бардырылдыла. Аны ошондон КЪМР-ни Башчысы **Казбек Кокков** кесини телеграм-каналында билдиргенди.

Эришулеге жозге жуукъ эм иги спорт къауумла къатышадыла. Белгили болган тизмеге кере, анда Москваны эм Санкт-Петербургну, Адиге, Къабарты-Черкесини, Къырымны, Шимал-Осетияны, Къабарты-Малкъарны, Краснодар эм Ставрополь крайланы, Ленинградны, Липецкни эм Пенза об-ластланы, Белорусияны эм Биринген Аран Республиканы келечилери кючлерин сынарыкъдыла.

Белгилерчады ат чарих-

леден битероссей турнир Къабарты-Малкъарда ючюнчө кере бардырылганы. Бу жол аны Россейни спортдан ат чарихлени бардыргъан федерациясы, Басканын жер-жерди администрациясы эм «Отрада» ат спорт клубу кырагъандыла. Эришуле 20, 40, 80, 100, 120 эм 160 километр уулукуллары болган жер-леде бардырылдыла.

Бу магъаналы эришулеге кырагъанма эм анга къа-тышхан сыйлы кыонакълары, ат чарихилеге кыаргъа

Хазырлануу

Байрам тийишли халга ётерикду

Хорламын кюннөнде дер кый ёйкыдэн аз заман къалганды – Къабарты-Малкъарда Ата журтну кыруулуучуну жылны баш магъаналы ишине хазырлануу ахырына жетеди. Шахарада бла районлада байрам хал сезиледи. **Улуу Ата журт** урушда Хорламы 80-жылгъыны белгиси бусатгъада хар жерде да тобыды, келе турган байрамны ошондон эсгерте.

Баш програм республиканы ара шахарында кыралыкъды. Алай юбилей жылыуула – мемориалгъа топле салыуу, жаш тэло акцияла, кёрмочле, **Улуу Ата журт** урушуну эм энци аскер операцияны ветеранлары бла тобиешуле – битеу муниципалитетледе, хар озде бла шахарда кыралыкъдыла. Аны ошондон КЪМР-ни Башчысы **Казбек Коккову** телеграм-каналында да айтылды.

Энци эс **Улуу Ата журт** урушуну жигитлерини эсгертемеринди, битеу мемориал объектлени тапандыруугъа бурулды.

Жамуат барысы да 9 майны сакъларды эмда жуукъ заманда Къабарты-Малкъар битеу кырал бла бирге халк бек сыйган магъаналы байрамны – Хорламын кюннө – белгилеркиди.

келгенлени, алада эришген-ле да жуукъларыша келген **Улуу Хорламы** кюно бла алгъышлагъанма. Барысына бла жарык жетишилсе болдуруларын эм Къа-

барты-Малкъарда болгъан кюплерин аламан ётдюро-гюз деп тежегемме, – деп айтылады республиканы оноуцусуну билдируюнде.

Жазылуу-2025

Газет бла бирге болайыкъ

Ана тилибизде чыкъган газетибиз кыралыгыбызны белгилеринден бириди. Аны толур юйорледе окуулуу, керюноуу кыруучу, ёземлиди.

Ол кесибизни ёз халкыбызны адимна сонгононбизини шортыды, сабийлерибизни, туудукларыбызны тоз ёсдюроуно, ана тилибизни, маданият хазынабызны сакълануу себебиди.

Шёндю Россейни почтасыны бёлюмлеринде 2025 жылны экинчи жарымына жазылуу кампания бардырылды. Газетни алты айгъа баргъыс **1081 сом** бла **36 копеек**а.

Изданиыбызга интернетте бу адресин <https://smikbr.ru/zaman> ачып, ол мағаналы жумушну алай тамамларгъа да болуукду.

Алайда, келгиз, «ЗАМАНГА» жазылайыкъ, оны алай-мкъ, окууыкъ, газет бла бирге болайыкъ!

БИЗИНИ ИНДЕКСИБИЗ – П5893

Урушну жигитлери мени юйюрюмге

Ёюн келген жаш тэлобюз юйюрлеринде **Улуу Ата журт** урушха кимле къатышханларын билеи, аланы эсиндеде тутханлары бизни да аланы биллимерине, хурмет сезимлерине къуанычча шартды. **Бютонда аланы юслеринден газетибизге жазсалар, кеслерини хунерлерини аныгъасала да. Бу жол бизге алайгъа капарны Биринчи Чегемни ючюнчю номерли мектебини окуучусу Табакъсойланы Фарида жазып ийтгенди, биз а сизни аны бла шагърайё этибиз.**

«**Улуу Ата журт** уруш башланган биринчи кюнде окъ-уна демениги къыралны битеу

Сабиле ёксоз къаладыла, ата-анала – жашсыз, ачелери – къырандашсыз, тишируула уа – баш иесиз.

Онары Малкъардан къарт атам кырандашым Табакъсойланы Мустафаны жашы Хусей сабыр акъылны, жыл санына кере болмай, пегуан кибик, уллу санлы, неге да къолу жарашкан, атасын болушугу эди. Он 1939 жылда

Ахьры 2-чи бетдеди.

Етезланы Зекерия. Табакъсойланы Хусей. билгисиз жокъ болгъандыла. Къаллай урушну да кереклиси болмас. Адам кыльгыз сауут алса, ол аймакый квалмаиди. Атылган окъ жаны алады.

Маршанла

Гитлерчилеге, япондулагъа да къажу турган аскер башчы

2 бет

Ушакъ

«Кючлю профсоюзла – тутучулу къырал»

3 бет

Къармашылуулыкъ

«Ата-бабаларыбызны аш-сууларына къайтыр умут бла»

3 бет

Ёсепле

Фахмулары – сахнада

4 бет

Эсеппе

Фахмулары — сахнада

Озган ыйыкыда Элбрус району маданият жашаууну магъналы байрамдары өткөндү. Хар элини маданият койондо кошакъ билим алгъанлагъа, искусство жаны бла сабийлени сау жылны ичинде неге койоренгелерине управленианы келечилеринден къурагъан комиссия къаргъанды, тишили багъа бергенди.

Биринчи аллай улуу байрам Кенделени элини маданият койондо ачыгъланды. Бу эл не жаны бла да фахмулары горбикени болгъанын эсге алгъаскъ, аладан излемликке да улуу болады. Хар къаруучуну узору эгилгенди келечилени. Жыра, сахна оюндо, теспелуеде сабийлени хунерлери жылны ичинде иги да айнагъаны бла эскерни белгилени эди. Жарык байрам андан ары Лашкутада бардырылгъанды. Эршичюне чеклеринде лашкутачыла да фахмулары айнагъууда бла хунерлерин есдорюеде артка къалгъанларын кьоргозгенди.

Тизгинлери ариу жыйылгъан къызчыкыла бла жашчыкыла намуланы шатык окуп, жыланы аламат айтып, къонакъланы келерин жарытлап къууанды. Сахна оюнун кезиунде сабийлени ала тилеринде алай иги селеше билгенлерин ани черте, алапы койорленине, апараны бла аналарына, школда окугътан ана тилде эстазларына да ыпас эгерте тийишди.

Андан ары байрам кезиу Быллымды маданият койондо кьегенди. Мында эртенде къурагъан теспелуе къууаны ичине койоренгени жагъы теспелуери

бла жыйылгъанлары келерине жетгенди. Бу элини фахмулары сабийлери келеселе, алапы къул усталыкларына да къарат сукуланырды. Маданият койондо кесиде бир неча биргилуе сабийлени фахмуларын айныр ояглары барды. Ала, саханы зыгъаргъа, жырладыла, теспелуе ойнады.

Ол ингирни бек магъананы кесегиги уа къонакъбайлык болгъанды. Алгъаракъларда билдиргенбиצה, «Къонакъбайлык-2025» деген аламат проектин чеклеринде Былымда жашагъан Жанаталаны Зауруну койорю Чегем шахардан Мурадбек Мозокуну койоринде къонакъ этгенди. Аны да маданият койге чакырып, сыйлы саугъала бла къууандыргъандыла. Концерт бошлагъандан сора, къонакълы хачини байрамна тогъошгенди. Былымны школуну 5-8-чи классларыны окуучулары араларында тьрт номинаниягъа кьере эришгенди. Кьалгъанлагъа уа аламат таулу хантла бла сыйланьр ояглары болгъанды. Алай бла эпилени, къонакъланы да эсеринде къалырга къууаны къурагъанды.

Элбрус элини жагъы ачыгъан маданият койондо да өткенди къууан. Анда халкъла аралы фестивалда хорлап, кеп болмай къайтхан «Эл-

брус» миллет теспелуени колголю асамабли, сахнада от чакыдыра, къаруучулагъа заууклык келтиргенди.

Элбрус району маданият управленисыны халкъ чыгармачылыкны арасына да къайтып, комиссияны келечилерини Огъары Басханны сабийлерини къул усталыклары бла да шагъареленир ояглары болгъанды. Кертиси бла да, заууклы ыйык өтдоргенди ала. Дуния башында сабийни жетишимине бла фахмусуна къууангандан улуу заууклыгъа а къайды.

Бу эришчу халда бардырылгъан къараула Тырныаууну Куулианы Къайсын атлы маданият койондо бардырылгъан отчот концерт бла бошлагъанды. Анда музыка, вокал эм торлю-торлю теспелуе бла кьорешти жаш тьлю ингирни къонакълары бла ата-аналарына фахмуларын кьоргозгенди. Ол бьломлени къызларына бла жашларына окууну бошгъанларына шагъатлык этген къагъатларын да къууанчы халда бергенди. Бьломлени тамгалары бла да саугъалап, къыйнагъаны тийишли багъа бичгенди, сый бере, алапы мактау къагъытла бла саугъалагъандыла.

ТЕМУКУКЛАНЫ АСИП.

Спорт

Гиртчилигин кьоргозтгенди

Тренер Къараланы Аслан юйреттен жаш спортчула бу конде бир неча эришюуге къатышхандыла. Ингуш Республиканы каратени кеп торлолоринден биринчилигине эмда Ставрополь крайны Благодарный шахарында чечки К.Тюкинни хурметине къурагъан ВКС Кобудодан «Хорламны кубогуну».

ТАПЛАСХАНЛАНЫ АМИНАТ.

«Бабузентни» келечилеринде — майдалла

Улуу Хорламны 80-жыллыгына эмда 15-чи Кавалерия дивизионы хурметине аламат, аскер къол тойшондо тьрепи республикалы эришюу бардырылгъанды.

Анга Къабарты-Малкъарны жьоржьерлеринден эки жооден аслам умтулганды. Черек райондан анда «Бабузент» клубу келечилери ермешгенди, алчы жьерлеге да чыккъандыла. Келесирни къаууларын да алтын майдалланы Асанланы Амирхан бла Багыналаны Алихан алгъандыла, «к-

мушо»-ла Бакулланы Саид, Каркаланы Ибрагим, Пашаланы Сулейман, Улбашланы Таулан саугъалангъандыла. Каркаланы Алахберди, Рамазан Даутовон, Пашаланы Эльдар, Гергьокъланы Карим ююнчюле болгъандыла.

Спортчулары Республиканы физкультурасына бла спортуну сыйлы кулукчусу Герийланы Хусейн бла аскер къол тойшондо Россияни спортуну устасы Герийланы Руслан хазырлагъандыла.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Эгертиу

Губула тирилгенди

Жаз башында кюн жылгъанлагъа, губула тирилти башладыла. Аны бла байламты Репротрефнадоруну Къабарты-Малкъарда управленисы дайым тийгиле бардыла. Андан билдиргенде, губула къабып, бу конде медицина учрежденилагъа баргъанлагъа сый 50-те жетгенди. Аладан 22-си сабийлениде. Былтыр бу заман бла тегилеширгенде, ол оксизга адамга кьелюле. Бир игиси - алапы бирине да ауруу жуукмагъанды.

Губуланы курутурна препаратла сабийлени саулукуларына багъгъан, билим берген учрежденилагъа, санаторияны, стадионны, парканы, медицина организациялары тийрелеринде эмда баша жьерде чачдырыла. Алай а губула зардан жетдирме ююн, биринчи адам кеси сакъ болургъа керекди. Табиягъа чакъгъанда, сананы жагъан эмдес игиди. Андан сора да, къорн-башты кийилерин эм баша халкъуну да къызгъаргъа-согъаргъа тийишди. Губу къалды эсе, эм игиси врачла барып чакъгъады. Келесри чыгъаргъаны уа аны башын анда кьоймагъа кьордирге керекди.

Эсге сала айтаскъ, биз республика къырым геоморган беглек (КГЛ) жайлыгъа къоркъууну жьере саналады. Ол саулугъга улуу заран салгъан, бирде еломге да келтирген аман ауруду.

Кьобюсюнде Губу къалгъандан сора жугъады, алай аны эгтенде да, хата жетерге болукъуду. Андан сора да, аладан берлогис, энцефалит дегенча ауруула да жугъарларына къоркъуу барды.

Губула кьобюсюнде бийик есген хансда бла ююкюледе тьубеиди. Ала кюн салкында эм чегет жьерде тирилге ечлюде.

Чыгъаргъандан сора, миала орунгча мылы мамукъ бла бирге салып, Нальчикде, Байсалтан улты орамда, 33-чо номерли койде Гигиена эм эпидемиология арга-эпирте керекди. Анда Губу бир торлоу зардан ауругъаны бла аурумагъан тьохташдырылгъандыла.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман хазырлагъанды.

Билдируу

Кагет школгъа чакъырадыла

«Депулары Хаким атлы 2-чи номерли кадет интернат школ» къырел бюджет битеулю билим берген учреждениде 2025-2026-окуу жылгъа 6-8-чи эм 10-чу класслада окурукъланы алып башлагъаныны оюонден билдирди. Документлени алып буйлы 5 майдан 5 июныгъа дери бардырылгъанды. Ата-анала эм сабийлеге орайлы этгенге керекли документлени бу конде окууна жарашарлы эм жыйышдырып башлагъа болукъудула.

Кадет школгъа саулукулары иги болгъан жашчыкыла алындыла. Ала окуу юй кеси орус тилден, математикадан эм физкультурадан бардырлыкъ экза-

менлени жазаргъа керек болукъудула. Документлени тизмеси «Депулары Хаким атлы 2-чи номерли кадет интернат школ» къырел бюджет битеулю билим берген учрежденини <https://ksbibabugent.ru> сайтында адрес бла «Жангылыкыла бла билдириуле» деген бьломде эм <https://t.me/kad0707abugent> ТГ-каналда барды.

Алапы Черек район, Бабузент эл, Мокъланы А. атлы орам, 1а юй адрес бла келтирирге болукъуду. Сорурлары болгъанла 8928-710-94-81 эм 8(86636)74430 телефон номерлеге селвешип, толуркъа халар билгилуде.

Къабарты-Малкъар Республиканы Цифралы айнагъы, сывэз эм асламы коммуникацияла министрствосуну, Къабарты-Малкъар Республиканы Маданият министрствосуну, «КъМР-Медиа» ГКУ-ну, КъМР-ни Журналкестерини оосуру, «Къабардио-Балкарский правда», «Агъа пьсагъ», «Заман», «Советская молодежь», «Горькая» газетлени, «Литературна Къабардио-Балкария», «Ошакмаж», «Минг-Тай», «Солнышко», «Нур», «Нор» журналланы, «Къабарты-Малкъар» ВТК-ны, «КъМР-инфо» информация агентствонун, «Элбрус» китап басманы коллективлери «КъМР-Медиа» ГКУ-ну директору БЕЖАНОВ Беслан Юрьевични аны атасы БЕЖАНОВ Юрий Хасанович адушканы бла байламлы улуу булушту этти, къагыгъа сьз берди.

Къыйгырыу

Жигитни къабырын тапландыргъандыла

Орус география обществовуну «Алтай» жаш тьлю клубуну келечилери Зьвэдныни элини къыйрында агъач тийреседе белгисиз летиични къабырына экинчи жылны къызгъанлай турдыла.

Обществовуну Жаш тьлю арасыны башчысы Мокъланы Тенгиз билдиргенча, къабырны оюонден алагъа «Алтай» бу элде жашагъан экспеди кьоргозгенди. «Былтыр ары баргъанбызда, къабырга кеп жылланы къармагъанын, совет жылдада ишленген эгертиуе уа жаныртыгъа кереклини кьоргенди. Активистле кеси ыразылыклары бла Улуу Ата журт урушуну жигити асыралгъан жетери тийишчилике халда тутаргъа оюингенди, анга элтен жолукчуны мирликкенди бла бутакладан тазалагъандыла, агъача адамла ажагъашмача анга белгиле орнажандыла, къабырны тьгериги ташла бла жакъандыла, эгертимени да бошгъандыла», дегенди ол.

Жаш адамла Зьвэдныни акъсакъларындан уруш жылладан сора мында жашагъан неча окугъан адамладан летиични оюонден сурашдыргъандыла. Ала ачыкълангъанларыча, 1942 жылда, Нальчик ююн къанлы ермешле баргъанда, душман савомилени агъадыдырып, ол элини къыгъанда тогъошкенди. Ауур жаралы болгъан летиични ачыгъа баргъа кьорюшгенди, алай аны жапын сакъларгъа амап

чыкмагъанды. Елгюнчюгө дери аны къабырына элчи тийишчу къарып тургъанды, жигитни асырагъа да ол болушхан эди. Аскерчи бьломле эгертименин къызгъанлай турдыла, окууула-пионерле уа аны къатында эгертиуе вахта-сын бардыргъандыла. Токъсанынчы жылдада аскер бьломле чачылып, пионер организация ишин тохтатхандан сора, кеп элчи башха жьерлеге кьечюп кетгенлеринден сора, адамла къабырны оюонден унутхандыла.

Былтыр суботникден сора да, активистле жьери жьери администрацияны, Росгвардияны, излеу эм ветеран биргилуени келечилери бла бирге эгертиуе ишлени таммагъанлагъа алайда эгертиуе мушушлары бардырылгъанды, таугъа да чыгарыккъысы. Тери солуну алып тьлорюсю жаш адамлагъа сейриди. Улуу Ата журт урушда жан берген аскерчи къабырына жолу уа энди ханс барыккъа тьюйдю», - деп белгилегенди Мокъланы Тенгиз.

ХАБИБУЛЛАХЛАНЫ Зульфия.

Съз билемисиз?

Ариулукуну жашырынлыгъы негедеу?

Алимле какаода адамны саулугъа хайрылы затны тапханы алай кеп заман эммагъанды. Ол антиоксидантны хайрындан чарыкъларда болукъ тирилти, глюкозаны кереклиси чакълы бир чыгъарды. Какаодан хазырлангъан суусадан ыйыкыгъа 3-4 керем ичип турсагъыз, къаныгъызда бал туз да мардасына келликди. Алай болур ююн а, аны бал туз къошмай хазырларгъа керекди. Ол диабеттен бла онкология аурууладан къыйналгъанлагъа эс тапдырады, инсулиндан бла инкартерден сакълайды. Анда болгъан антиоксидантла уа къан тамырлары кючлеиде, къанын тап жьорюеюне себеплик этеди.

Даягъа какао мыйгъа да жарайды. Билгъи антиоксидантлары себепликлери бла мыйи килорлоу бла жалчытылынып, тер ишлеп тьберейди. Ол заманда уа адам да тири болуп, анга салынгъан борчланы тыгълы эм жениг таммадыла.

Америкалы алмилени ахыр тийнелерине кьере, какао семиз болуудан сакълыйды, аны кюй, аны къурамында болгъан витаминелери ююн (сьз ююн, хром талындан тынды), артык килорламдына азайтыргъа окуна болукъуду. Ньч даягъа бу суусад тьж тьйдурды. Аны къурамында кофеини жашил хайран неча кьорден эсе эвды, чарыкыгъа хайрылы витаминелени (А, Е, В, В2) бла микроэлементле уа кьелюле.

Триптофаны болгъаныны хайрындан а какао кьобюсюне кьиторген, иммунитетибизни да кючлендирген аламат суусадды.

Кеп жаны бла хайрылы болгъанлыккъа, какану аш орунлары ауругъанлагъа ичерегэ жарайды. Сабийлеге да, эки жыллары болгъанлагъа уа - биотона.

Экспертлени айтханыларына кьере, какао кюндюз ичген игиди. Анда болгъан мезани терини ультрафиолетден къорулайды, кюнден сакъланп, жашыл эм иги кесек заманы ариулай тургъагъа себеп болды. Аладан да, какану мардасы бла исчерга, саулугъагъа хайрылы болукъуду эм татыгъундан зауук да табарыккъысы.

ГУППОЙЛАНЫ Жангата хазырлагъанды.

Жоралау

Бююн да магъанасын тас этмегенди

М.Горький атлы Орус къырел драма театры сахнасында 6 майда «Эшелон» деген спектаклени премьерасы болукъуду. Маданият керемени тамгасызла саулугъа толтургъан Юрий Балкоров билдиргенге кьере, ала постановканы аны Улуу Хорламны 80-жыллыгына атагъандыла.

Ол Совет Союзу заманында аты айтылгъан жазуучу эм драматург М. Рошинни чарыкъларына кьере салынгъанды. Аны Милей Михайлович кеси заманында анасына атап жазгъанды. Аны бетинде уа битеу да уруш къыйынлыгъын чеккен, алай баш иймеген, Хорламны жуукълашдырыугъа битеу кьере билдирген тишириулагъа да.

«Пьеса кч кесекден къурагъанды. «Эртен», «Кюндюз», «Ингир бла кече». Ол бир сагатт бла жарым барды. Чыгармада торлю-торлю къадарлы адамла жыйылгъанды. Алапы хар бири да толугъа алгъанды. «Ньчуну къабыртын» немислиге сакъланмай тургъанлай чандыргъа болукълары. Аны себепли хар бири да кесини эни къылгъылы бла, хали бла ол эшелонда кечинеге кьорюшеди. Къалай-алай болса да, ол адамла артыгъа алыгъайдыла жалаанда биргилуеде чынгыргъа болукъларын, жауну да бириги хорларгъа болукъларын.

Озган емюню 70-чи жылларыны ахырында жазылгъан чыгарма уа бююнлюкке да магъанасын тас этмегенди, деп таукел айтырчанды.

Спектаклени КъМР-ни сыйлы артисти режиссёр Е. Толстова салгъанды. Анда белгилли артистле Р. Тубаева, И. Кузнецова, Т. Корнахова, Оракъланы Замир эм башкала ойналдыла. Премьера 6 майда 19:00 сагатта башланады.

КъАСЫМЛАНЫ АМИНАТ.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан

РЕДАКЦИЯ:
ТЕКУЛЛАНЫ Хауа
(баш редактору оубуласы),
ЖАНГУРАЛАНЫ Нахабат
(баш редактору оубуласы),
ТОКЪЛУЛАНЫ Берк
(жууаны секретарь),
МУСУКАЛАНЫ Сакинат,
ТИКАЛАНЫ Фатима,
ТРАМЛАНЫ Зуура,
УЛБШАНЫ Мурат.

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору примини — 42-63-01.
Баш редактору оубуласары — 42-38-21, 40-04-82.
Жууаны секретарь — 42-28-97.
Секретари — 40-93-62.
Корректоры, спецнашты — 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЕТОМДЕРИ:
Политика эм право — 42-24-02.
Экономика — 42-66-73.
Културга — 42-66-76.
Социал ишде — 42-75-82.
Курортла, туризм эм спорт — 40-39-93.
Окуучуула бла байламлыкыла жьортеуу эм жалынуу — 42-37-94.
Сурат алауу — 40-59-18.
Эчи кореспондент — 42-68-72.
Операторла — 42-66-85.

Редакция авторла бла хыгъат жьортеулегибиз.
Кюл жазмагъагъа рецензия этимиз аны эм ала артка къагъарымайдыла.

Газетле басмаданган материалла айтылгъан оюмла ресмиликте оюму бла кешиместе болукъуду. Алапы айтылгъан хар зат ююн Россия Федерацияны Басманы юсюнден аюондана тишилдикле материаллары авторлар кесери жуукъланды.

Редакция авторла 4000 габет тизгинден (машина бла жазылгъан 5-6 бет) кешим аймады.

Къызгъаны, информация технологияны эмда асламы коммуникацияны ишлери жапы бла федерал наалор службаы (Роскомнадзор) Къабарты-Малкъарда управленисыныде 2016 жылда 19-майда регистрация этгенди.

Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс — N 5893

Газетни басмагъа «КъМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер службаы хазар этгенди.

Газет «Издательство «Южный регион» ООО-ну типографиясында басмалангъанды.

Ставрополь край, Ессентуки ша, Никольский орам, 3а.

Газетлени ишлери тапдыру ююн КъМР-ни почта сызваны федерал Управленисы жууалдыла.

Телефона: 76-01-21

Газет мыйгъа кч керек чыгъдыла — тьюйреге, орта, шабат кюнде.

Номерле трафикте кьере 19:00 сагатта кюл салында, 20:00 сагатта кюл салынгъанды

ГАЗЕТНИ НОМЕРИНИ ЧЫГАРТ БИЛДИ:

Мокъланы Зуура — дежурный редактор; Кетеничланы Зульфия — жууалды секретарыны оубуласы; Гезталаны Валентина (1-чи бет), Гезталаны Людмила (2-чи бет), Зезаланы Лида (3-чо бет), Бийчеккуланы Жангата (4-чо бет) — корректорла.

Тиражи 1830 экз. Заказ № 926

360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспект, 5

Редакцияны эм издательни адреси:

Редакцияны почта: elbor_50@mail.ru

